

Barcelona, 18 de Juny 1927
Festa de la Primavera i Primavera
Pensant

Senyors i Senyores: Aquestes meves
paraules haurien d'esser preludi a
la doble festa d'avui, festa de mui-
rica i poesia. Haurien de portar fla-
ma d'imaginació il·luminant pen-
saments encelats, dominant la rea-
litat baixa de la vida; haurien
d'esser paraules ritmades, graciosament
i accentuades, pel foc del sentiment
eixecant el verb amb modulacions
marmòries que preparessin
les vostres oïdes al miracle
de la poesia alada i de la mui-
rica. Però jo veinc d'una ciutat
on en aquests moments el odi no
congruïen el crim quotidià i l'am-
bient del ^{inquietat} malestar a clopa les a-
rines en la prova trista del
del desale i ~~malestar~~ ^{malestar}. Jesús
fasió que la voluntat que tinc
de correspondre a l'honor que
m'han fet els amics de l'orteco
pensenc al ~~nomenar-me~~ ^{nomenar-me} posar-me
en aquesta presidència de jurat i
la necessitat que sento dels aires
purs de la bellesa mare amo-
rosa de Totes les arts belles, perquè

fer reaccionar ~~sin~~ el men es-
perit pera que al menys
el men humil parlament
no desentoni en el conjunt
del cant i poesies que avui
muris i poels escullits apre-
nen a aquesta forta i bella
ciutat de Reus.

Totes les belles arts són be' de deus
pera la humanitat. Són la gloria
del home i el llur refrigeri. Són
consol de la vida i la penysora
de la nostra realtats sobre els
demsers sers que'n voltem.
~~El quiz de la bellera és el quiz~~
~~més pur que l'home pot~~
~~atènyer. El quiz de la bellera és el~~
florir de la vida ^{pur} és l'alegria del
viure. ~~El quiz de la bellera és el~~
~~dia de la bellera és el dia més~~
~~ample i profund ventut~~

Bellesa de les formes plàstiques, bellesa
de colors bellesa de sons per a es-
nostres ulls bellesa de sons en rela-
cions harmòniques per a les nostres
orelles, per a les nostres aïdes; Tot reborn

dirà la nostra ànima en un
sentiment especialíssim de
goig en una activitat íntima
que't podria anomenar ~~suma~~
vida superior de l'home
elevació de tot el nostre ~~ser~~
domini i poder involucrat
i penetra d'un goig profund que
tot i pareixent nos ens fa clins,
i ens dona ales.

La bellesa ve de fora, existeix
fora de nosaltres. No la creen els homes.
La bellesa és goig de Déu en la crea-
ció. Totes les coses han vigat crea-
des en el gran goig de la omnipo-
tència divina i totes guarden estel-
lar sota el divinal deliri, serb
i radiant del acte pur. Tot viu
eternal ~~imp~~ de tota vida.

L'home, o aquesta cosa tant me-
nuda i viva que ajunta el llot
~~vivificant~~ ^{de la} carn a la respiració divina
de l'esperit, o aquest petit mon ^{humà} on s'hi
enclou tota petilesa i tota grandesa és
fet exprés per a copsar les formes belles
que'l rodejen i cosa amb la subtilitat
de l'esperit. Els ~~seus~~ ^{nostres} sentits són fi-
nestes meravelles, per on penetren

4
les harmonies de les formes, de la
llum, ~~de~~ dels sons i dels muntells
de la natura; i ^{l'esperit} ~~en~~ la sensa-
ció rectora, ~~l'esperit~~ al
toc de l'harmonia sonora, reac-
ciona i recobra el sentit de
la empremta divina. I l'esperit
s'espilla del foc divinal i al reaccionar
al ^{toc} ~~amb~~ la bellera rudimentaria de
la natura ~~(s'exalta en el foc)~~ reco-
bra el foc del 20° divinal
que li dona l'esperit. ~~El~~
foc i l'home si està en la edat
de les primeres il·lusions, si té l'
cor verel de derengany i la ram-
ardenta, ven en les formes gràcils
de una donzella, en la mirada llu-
minosa de una verge, l'ideal
d'aurat de la sensa vida. Si és ho-
me fet i te adins el gust de la
bellesa, aquell matèix foc de la
natura, qualqueu emoció que li
penetra les entranyes, un viu senti-
ment de Pàtria, una acció noble
i generosa, una punyent fiבלada
de dolor en ^{son} ~~les~~ ^{cor} ~~entranyes~~ de pare,

5
d'expressió i d'amor fervent i lleial,
qualsevol patregada que fessi
vibrar la seva ànima, li aixecava
el vol del pensament i de la
imaginació i li donava el verb
alat de la ~~poesia~~ de la poesia.

En el fons de totes les belles arts
~~totalment sentides~~ i hi trova sempre
una harmonia vivent; en les for-
mes plàstiques de la escultura, en els
colors de la paleta del pintor, en les
paraules fervents del poeta, en els
sons lluminosos del músic ins-
pirat. La santa harmonia a totes
presideix, a totes anima, en totes
replandeix. Mes en cada una de
aquestes manifestacions pren la belle-
za una modalitat diferent, que
si en el fons se troben totes, en
la forma s'apliquen als diferents
sentits del home; per lo qual
és difícil dir quina és supe-
rior a les altres, potser impossi-
ble establir una gerarquia. Per
al pintor que te l'ull afinat a
la subtilitat variadíssima de la

Ellum no dubtaria en preferir el seu
art ^{als demés} per a l'esculptor, mestre en
la observació de tota forma plàstica
i en la admiració de les seues
concomitancies, en amb els senti-
ments humans, no venia en
les altres arts belles tanta força
ni tanta ardidesa. Però no és
veritat que'l poeta sembla ~~tan~~
que tingui una superioritat sobre
els demés artistes a causa d'esser
com si dismesuís el sacerdot
de la paraula? La paraula és el
sagell ^{meu} característic ^{expressor} (de l'home) és
la expressió de la natura altíssima
del nostre esperit; és la prova evi-
dent de la simplicitat de la nostra à-
nima; és ella mateixa beta cor,
beta materia, com una coronan-
cia llunyana del Verb de Déu,
l'emcrint, qui per amor a l'
home es deu carn entre nosal-
tres. La paraula amics meus,
l'hauríam d'estimar com cosa
sagrada; i creiemne que tant

Poesia i mísica; neus aquí dos mots que
per si sols ens aixequen sobre la prosa de la
vida

verem bons catalans com més
purificarem el nostre parlar,
com més dignificarem el
noster llenguatge. Doncs el poeta
és el vident de la paraula; ell
encadena tota la seva dolcesa
i tota la seva fortitut; la
ordena i la combina; i la fa
sonar i cantar i saltar; i tot
allò que no s'arrima a dir
sinó que s'hi present, perquè
arriba del misteri profund
de l'ànima. Tot allò que ell
pensament no acaba de
^{expressar} ~~la~~, perquè té un matís in-
material, impalpable, difícil
de determinar; tot allò el poeta
si no ho diu ho fa sentir, ho
fa sentir amb amb el miracle
del ~~la paraula~~ poder de la paraula
la; amb els mots justos escuents

8

a la emoció, amb els sons de
vocal, i articulacions de conso-
nants, amb l'harmonia de la
rima; tot animat pel ritme
que és l'alei, la vida, que
tot ho unifica i tot ho fa mar-
xar a l'aire del misteri
i oïrat de la inspiració alada.

Mei ri de la poesia en diem així,
com cal·licarem la música?

La dolça germana, benona
de naixença de la poesia?

Havem observat com per a
determinar excel·lències de la
poesia havem emprat termes
pròpiament musicals? Lous, rit-
me, rima que no és res més
que consonància de sons? Tot
aquests elements no són més
propriament musicals que poètics?

Perquè si de la música guirem
 el ritme, i els sons, que en
 resta? En la poesia n'eliminem
 lo que li dona forma,
 permetre el pensament, la idea,
 que per si sola pot tenir elevació
^{estètica}
^{poètica} Vol dir
 que la música és inferior
 a la poesia + ho
 veurem, quant difícil cosa és
 aquesta de determinar ja
 que aquella sembla marcar
 la substància de pensament deter-
 minat, que la bona poesia
 sempre expressa? Ai veurem, quant
 difícil cosa és aquesta de ^{acabar} ~~de~~
~~minar~~. O si no dicu-me, què
 porta en ses entranyes la musi-
 ca que a petits i a grans, a savis
 i a ignorants subjuga i domina?
 Que te de més carnal i de més

esperitual a l'hora, que de les
 exaltacions ^{passionals} de les dances, barbres
 i relatges dels homes primitius
 passa a la expressió dels sentiments
 més purs i esperituals que's
 poden conrear? Quin misteri
 porta, que ens pren i ens fa
 marxar o ens fa moure i dan-
 sar, o ens aplega i ens lliga el
 cos i enforteix l'esperit lluny
 de tota cosa coneguda, en bressa
 en un inesfable sentiment que és
 ben ~~divina~~ però que no sabem
 pas quin nom donar-li?

Paena i música són germa-
 nes, i juntes nasqueren, ja que
 una completa l'altra, i enen-
 re avui i sempre del seu ma-
 rídatge en neix una completiss-

Una joia estètica: la poesia fixa,
 determina i inicia la muni-
 rica; però aquesta envola en el
 món, la enllumena, l'agudit-
 ja i per vies ignotes en l'endinsa
 en el regne de l'infinit, en a
 quell regne emporat per el qual
 creure que circumscriu ment,
 Totes nostres ansies, ~~el~~ tots
 els nostres anhel i tots els nostres
 sospirs.

Si, la música és més carnal
 perquè per ~~la~~ material te vibracions
 que ~~ferien~~ nostres oïes, i sacregen
 nostres nervis i sotruen tota
 nostra sensibilitat, però és més
 esperitual perquè és més indepen-
 dència de idees, no precisa; no més

va de dret ^{al} sentiment; i si ella és
~~apropiada~~ i creada per sentiments no
 bles, per aquells sentiments pels quals
 en virtut dels quals, doncs homs
 allavors, no distict, per cap idea
 contingent, ens elevem al goig
 profund que prescent el priment
 etern pel qual varem ésser creats.

Heus aquí perquè la música és tant
 humana i al mateix temps tant
 ideal, ~~Heus aquí perquè ella pot ser~~
~~tant de mal i tant de bé.~~ Heus
 aquí el perquè ella ^{és} tant amb la poe-
 sia tan rigor i l'alsapren de la
 moderna renaixença catalana.

La música sola no hauria pos-
 pogut realitzar el miracle, Tan me-
 cis que la poesia despertés el
 veritablement precitant la idea,
 ritmant amb bells paraules les

Gestes dels nostres antics herois,
 la noblesa de les nostres costums
 patriarcal, la fermorosa de
 les nostres valles i montanyes,
 de nostre mar i de nostre
 cel. Fou precis que la para-
 la vinga, harmoniosa i rit-
 mada crides al cors que
 era hora del desenvolupament,
 que ordena dignes de un gran
 esdevenir, la que'l pasat era
 gloriós i la sang i l'ardidesa
 no'us mancaven. ^{Comvenia que} ~~En precis~~
 joventut que precis i orientés el
 non dalit de la catalana gent.
 però calia també que la música
 amb ^{la seva} força sorprenent s'apressés
~~promptament~~ a intensificar
 la providencial gesta de sa re-
 mana.

I així ja no endevinaren els patriar-
 ques de la nostra Renaixença, enamo-
 rant-se de les nostres cançons popu-
 lars, recollint les i publicant les
 ponderant la llar ingenua be-
 llesa, mirall del més profund
 sentiment de raça. Així ho en-
 devinà el geni d'En Clavé
 el nostre cantor popular per
 excelència, qui creant el chor
 amb les veus virils dels nostres
 obrers fou ^{l'inspirador} ~~creador~~ també de la
 música catalana moderna, la
 qual te avui unsats mèrits per
 esser respectada i ho és per
 el gran mèrit musical del di-
 dia. I finalment així ho
 havem entès els que havem
 format els cors mixtes, an-
 menats orqueus, els que en a-
 questa obra esmersem tot els
 nostres esforços i entusiasmes
 pensant que així complim amb
 els nostres deures de artistes i patriotes.

) la nostra obra no ha estat xorca,
 que resuscitant les nostres cançons
 populars que ja' perdien, vertint les
 els nostres compositors amb el roquet
 ta harmònica apropiada per ser
 a collides en els concerts solemnes
 de nostres ciutats i viles; que ha
 vent creat, potser inconscientment,
 un instrument choral non
 ben característic i nostre, havem
 fet surgir obres musicals excelents
 que van l'admiració de propis
 i d'estrangers. I les nostres mani-
 festacions van tocar el cor
 de la catalana gent; i la
 nostra música, radiolla de no-
 va vida, està completant la
 obra dels poetes; la més radiant
 la poesia pàtria, i amb una miste-
 ra la seva força trasbalsadora con-
 verteix als catalans indolents,
 en patriotes fervents, als exèptics

els converteix en creients i
als que's reien dels catala-
nists que aixecaren la santa
creuada del nostre renaixement
seure a donar-s'en es troven presos
en el fort i dolç sentiment de
Pàtria, per obra del nostre cant que
fermenta amb el llevat de la
auco's verge engendrada a tra-
vés les centúries, pel temps es-
piritual de nostra raça.

Poesia i música han fet
neixer i créixer el modern
sentiment de Pàtria en tots
els catalans; que ells, rian
sempre les vestals, les verges
blanques, que servint el foc
sagrado ~~conservein~~ i alentin
el nostre esperit per a vencer
tota maledugança, per a arribar
prompte al triomf complet de una